

Igal katusel on oma eluiga, mis on sõltuvalt materjalist, paigaldusest, asukohast ja hooldusest 10–40 aastat. Seejärel on õige aeg katuse vahetamiseks või renoveerimiseks, kusjuures katused võivad vananeda nii füüsiliselt kui ka moraalselt. Millal on õige aeg mõelda katuse uuendamisele ja kuidas ehitada tõeliselt vastupidav katus, räägib üle 25 aasta katuste ehitamisega tegelenud OÜ Evari Ehitus juht Rein Kala.

Millal tasub mõelda kortermaja katuse renoveerimisele ja kuidas seda õigesti teha?

Füüsiliselt vananedes ei täida katused enam neile pandud eesmärke ehk enamasti ei pea vett, ehituskonstruksioonid müravad, parandamine on kulukas ning parandamisega saadud positiivne tulemus on lühiajaline.

Moraalse vananemise puhul aga ei rahulda olemasolev katuse lahendus omanikku. Näiteks on turule tulnud uued ja paremad materjalid, katuse soojustus ei ole piisavalt hea, katuse väljanägemine ei vasta soovidele või on vaja muuta katuse asukohta, konstruktsiooni või kuju.

Katuse renoveerimisele või vahetamisele peab aga kindlasti mõtlema siis, kui parandustööd on vaja teha tihti, remondiks kuluvad summad järjest suurenevad või visuaalsel vaatlusel on näha, et katusematerjal hakkab vananema.

Tänapäeval leidub hulganisti katuseid, mille kohta võib öelda, et need on enneaegu vananenud. Selle põhjuseks võivad olla ehitusvead, ebakvaliteetsete materjalide kasutamine, samuti mittenõuetekohane eksploatatsioon ja ebapiisav hooldus.

Kindlasti ei tohi katust kasutada nii, et see saaks kahjustada. On lubamatu vigastada katusekatet mistahes tegevusega. Antennid, kaablid ja seadmed tuleb paigaldada selleks ette nähtud vahenditega, katust ei tohi kasutada prügilana ja mittevajalikud asjad tuleb sellelt eemaldada.

Samuti peab katust regulaarselt hooldama: kevadel pärast lume sulamist; sügisel enne külmade tulekut; pärast ekstreemseid loodusnähtusi; pärast kandurite paigaldust, korstna remonti ja katuseakende pesu või vahetust jne.

Fotod: Evari Ehitus OÜ

Vead, mida katuse remondi või selle planeerimisel tehakse:

1. Remondi planeerimisega alustatakse liiga hilja ehk alles siis, kui probleem on juba suur. Plaanide tegemiseks jääb vähe aega ja see tekitab pingeid. 2. Vajaminevate tööde kindlakstegemisele ei kaasata oma ala asjatundjaid ja	jätakse tegelikud probleemid tähelepanuta. 3. Töid tehakse säästulahenduste ja odavate materjalide abil, mille tulemusel jääb renoveeritava katuse eluiga oodatust tunduvalt lühemaks.	4. Palgatakse juhuslikke inimesi või vähetuntud firmasid, kelle oskusteave katuste ehitamiseks ei pruugi olla piisav. Nii saadakse katus paremal juhul küll soodsamalt valmis, aga pole sugugi harvad juhtumid, kus peale mõnda talve peab katuse uuesti ehitama.

Mis on katusetöödega alustamisel oluline?

Kõigepealt on vaja kindlaks teha vajalike tööde ulatus. Mida täpsemalt seda teha, seda vähem on hiljem üllatusi. Kõige kindlam on tellida töödele projekt. Tööde tegemiseks peaks olema põhiprojekt, keerukamate katuste puhul ka tööprojekt.

Projekti tellib üldjuhul tellija ning suuremahuliste tööde puhul peab projekti kinnitama kohalikus omavalitsuses. Projekti olemasolul on tellijal hea korraldada ehitushanget ja ära jäävad tööde käigus tekkida võivad vaidlused. Alati on soodsam teha töid üks kord ja korralikult kui mitu korda ning üha uuesti!

Väga oluline osa on professionaalse ehitaja leidmine, sest ehitusvead tekitavad

tavaliselt ikka ebapiisava kvalifikatsiooniga, juhuslikku ja vähetuntud tööjõudu kasutades. Soovitav on eelistada tuntud ja turul pikemat aega olnud ettevõtete teenuseid, kuid ikkagi tasub uurida nende tausta, hinnata firma usaldusväärsust, vaadata kodulehe olemasolu ja tõsiseltvõetavust ning referentse ja arvustusi.

Katuseremondi korral peab arvestama mõningate ebamugavustega

- Esiteks tekitab ebamugavust materjalide objektile toomine. Maja ümber peab olema piisavalt ruumi, et suured autod ja kraanad mahuksid liikuma, mis tähendab, et selleks ajaks tuleb ümber korraldada autode parkimine maja ümber.
- Teiseks liiguvad ehitami-

se ajal majas ehitusmehed ning iga liikumine toob endaga kaasa mõningal määral prahti ja tolmu.

- Kolmandaks on ehitusega kaasnev müra – puurimine, saagimine, toksimine.
- Neljandaks tuleb katuse eemaldada aastatega kogunenud mittevajalik juhtmestik, amortiseerunud tehnika ja muud esemed.

Parim valik kortermajadele on lamekatus

Enamik kortermajade Eestis on ehitatud lamekatusega, mis on võrreldes teiste katuse liikidega soodsam ja paljudel juhtudel ka ainulaadne.

Kuna energiahind järjepidevalt tõuseb, on enne katuse renoveerimist vaja üle vaadata hoone piirete, sealhulgas ka katuste soo-

justuse vastavus tänapäevanõuetele.

Enamikul juhtudel on vaja paigaldada katustele lisasoojustus – selleks kasutatakse nii plaatvahtsoojustusi kui ka kõvasid katusevillasid. Millise survetugevusega soojustusmaterjal valida, sõltub katuse kasutusest ja katuseehituse normidest. Kortermajade renoveerimisel olemasolevat vana katust tavaliselt alt ära ei võeta. Lisasoojustuse paksus selgub projekterimise käigus ja sõltub paljuski olemasolevast katusest.

Hüdroisolatsioon ehk katusekate ehitatakse enamasti kahekordsest SBS bituumenrullmaterjalist, mille ruutmeetri kaal on normeeritud.

Aluskiht peab olema vähemalt 4 kilogrammi ja

pealiskiit vähemalt 5 kilogrammi ruutmeeter. Materjali valikul tuleb arvestada ka bituumeni koostist ja materjalidele tugevust andva tugikanga materjali ning kaalu. Soovitav on kasutada polüestertugikangaga rullmaterjale, mille tugikangaste kaal on vähemalt 160 g/m².

Rullmaterjale toodetakse paljudes tehastes väga erineva kvaliteediga. Kuigi vaadates ei ole materjali kvaliteet silmaga näha, tuleb hoolega kaaluda hinna ja kvaliteedi suhet. Igal materjalil on kaasas seda isoleerimise näitajatega tooteleht. Et sellest aru saada, on soovitatav kasutada asjatundjate abi, sest nagu öeldud – kehvade materjalide kasutamisel jääb katuse eluiga oodatust tunduvalt lühemaks.

